

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 474)

Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti Arasında Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/688)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

25.11.1997

Sayı : B.02.0.KKG/101-1274/5055

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'na 17.11.1997 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti arasında Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti arasında Cumhurbaşkanları düzeyinde imzalanan bu Antlaşma iki ülke arasında kültür, tarih, dil ve gelenek yakınlığına dayalı dostluk ve dayanışma ruhunun ve çok yönlü işbirliğinin daha da geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır. Antlaşmanın süresiz imzalanması ile iki kardeş ülke arasındaki dostluk ve ilişkilerinin değişmeyeceğine işaret edilmek istenmiştir.

Antlaşmada, Birleşmiş Milletler Yasası, Helsinki Nihaî Senedi ve Avrupa Güvencik İşbirliği'nin amaç ve ilkeleri doğrultusunda, Uluslararası dostluk ve işbirliği ile barış ve istikrarın genişletilip geliştirilmesi de vurgulanmaktadır. Bu şekilde de iki ülke ilişkilerinin uluslararası normlarda ve belgeler çerçevesinde yürütülmesi güvenceye bağlanmış olmaktadır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/688

Karar No. : 12

14.1.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti Arasında Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 8.1.1998 tarihli 5 inci Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

İki ülke arasında mevcut kültür, tarih, dil ve gelenek yakınlığına dayalı dostluk ve dayanışmanın daha da geliştirilmesi amacıyla hazırlanan Tasarı Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Murat Karayalçın
Samsun
Kâtip
B. Fırat Dayanklı
Tekirdağ

Üye
Cemal Külahlı
Bursa

Üye
Cefi Jozef Kamhi
İstanbul

Üye
Bülent Tanla
İstanbul

Üye
Abdullah Gül
Kayseri

Başkanvekili
Ayfer Yılmaz
İçel
Üye
M. Ali Bilici
Adana

Üye
Azmi Ateş
İstanbul
İmzada Bulunamadı

Üye
Ercan Karakaş
İstanbul

Üye
Osman Yumakoğulları
İstanbul

Üye
Cemal Özbilen
Kırklareli

Sözcü
A. Ahmet Denizolgun
Antalya
Üye
İlker Tuncay
Ankara
İmzada Bulunamadı
Üye
Hüseyin Kansu
İstanbul

Üye
Ahmet Tan
İstanbul

Üye
Osman Çilsal
Kayseri

Üye
Abdullah Gencer
Konya
İmzada Bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KIRGIZ
CUMHURİYETİ ARASINDA EBEDİ
DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANTLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUN-
DUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KIRGIZ
CUMHURİYETİ ARASINDA EBEDİ
DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANTLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUN-
DUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. — Ankara'da imzalanan Türki-
ye Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti Arasin-
da Ebedi Dostluk ve İşbirliği Antlaşması'nın
onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Ko-
misyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Ko-
misyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Ba-
kanlar Kurulu yürütür.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Millî Savunma Bak. ve Başb. Yrd. V.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

Dr. İ. Çelebi

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Çalışma ve Sosyal Güv. Bakanı Sanayi ve Ticaret Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı

İ. Talay

M. Batallı

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı V.

H. Uluğbay

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

M. Başesgioğlu

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı

N. Menzir

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Çevre Bakanı V.

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

İ. Saygın

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andıcan

Devlet Bakanı

R. Şahin

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kayn. Bakanı

M. C. Ersümer

Orman Bakanı

E. Taranoğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE KIRGIZ CUMHURİYETİ ARASINDA EBEDİ DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANTLAŞMASI

Aşağıda Yüksek Âkit Taraflar olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti,

Dostluk ve karşılıklı anlayış ortamında, iki ülkenin ortak tarih, kültür, dil ve gelenekleri temelinde, geniş kapsamlı işbirliğinin geliştirilmesi için gerekli hukukî zemini oluşturmaya hazır olduklarını beyan ederek,

Ülkeleri ve milletleri arasındaki dostluk ve işbirliği ilişkilerinin ulaştığı bulduğu düzeyden duydukları memnuniyeti ifade ederek,

Birleşmiş Milletler Yasasının, Helsinki Nihaî Senedi ve AGİT çerçevesinde kabul edilen diğer belgelerin ilke ve amaçlarına bağlılıklarını vurgulayarak,

Aralarındaki dostluk ve işbirliği ilişkilerini daha da geliştirmek ve bu ilişkilere yeni bir nitelik kazandırmak amacıyla,

Evrensel barış, uluslararası işbirliği ve istikrarın güçlendirilmesinin temelini oluşturan özgürlük ve demokrasi ilkelerine bağlılıklarını teyid ederek,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde 1

Kardeş ve dost devletler olan Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti, ilişkilerini işbirliği ve karşılıklı güven temeli üzerinde yürüteceklerdir.

Yüksek Âkit Taraflar, ilişkilerinin birbirlerinin bağımsızlık, egemenlik ile toprak bütünlüğüne saygı temeli üzerine, içişlerine karışmama, eşitlik ilkeleri ve ortak çıkarlar çerçevesinde yoğun bir şekilde geliştirilmesi hususundaki kararlılıklarını teyid etmektedirler.

Madde 2

Yüksek Âkit Taraflar, ülke topraklarının birbirlerine karşı silâhlı saldırı veya düşmanca faaliyetler için kullanılmamasını taahhüt etmektedirler.

Madde 3

Yüksek Âkit Taraflar, barış, istikrar ve güvenliğin bölgesel ve evrensel düzeyde güçlendirilmesinde ortak çaba sarfedeceklerdir.

Madde 4

Yüksek Âkit Taraflar, aralarındaki ikili işbirliğini, özellikle bağımsızlık ve egemenliklerine vaki olabilecek tehditlerin önlenmesi ve bağımsız siyasetlerinin yürütülmesi ve toprak bütünlüğünün korunmasına çok yönlü destek vermek suretiyle geliştireceklerdir.

Madde 5

Yüksek Âkit Taraflar, ikili ilişkilerin istikrarlı gelişimini ve uluslararası bölgesel sorunlar hususunda bilgi teatisini sağlamak bakımından karşılıklı danışmalarda bulunacaklardır.

Danışmalar sırasında, Yüksek Âkit Taraflar, üyesi buldukları uluslararası kuruluşlarda ele alınacak ve ortak çıkarlarını ilgilendiren bölgesel ve evrensel konularda tutumlarının eşgüdümü için çaba sarfedeceklerdir.

Madde 6

Yüksek Âkit Taraflar, Birleşmiş Milletler örgütü potansiyelinin azami şekilde kullanılması konusunda işbirliği yapılması hususunda mutabakata varmışlardır. Yüksek Âkit Taraflar, barışı koruma ve uluslararası güvenlik ve diğer alanlarda Birleşmiş Milletler'in rolünü güçlendirmek için tüm gayretlerini sarfedeceklerdir.

Madde 7

Yüksek Âkit Taraflar, silâhların indirimi, silâhsızlanma ve anlaşmalar yoluyla nükleer silâhların yayılmasının önlenmesi sürecine ilişkin görüşlerinin uyum içerisinde bulunduğunu vurgulamaktadırlar. Etkin denetime tabi tutulabilecek olan bu tür anlaşmalar, uluslararası güvenliğin korunması ve güçlendirilmesine olanak sağlayacaktır. Taraflar, bu yöndeki çabalarının eşgüdümü bakımından danışmalar gerçekleştirmek hususunda mutabakata varmışlardır.

Madde 8

Yüksek Âkit Taraflar, ikili ekonomik ve ticarî ilişkilerin, bilim, teknoloji ve çevre alanlarında bağların kapsamlı ve uzun vadeli olarak geliştirilmesinin gerekliliği hususunda mutabakata varmışlardır.

Bu amaçla, taraflar, iki ülke arasında mal, hizmet ve sermayenin geniş ve etkin dolaşımına tedricen geçiş için gerekli hukukî, ekonomik, malî ve ticarî koşulları oluşturacaklardır. Taraflar, öncelikle endüstri, tarım, turizm, telekomünikasyon, elektrik enerjisi, inşaat ve çevre alanlarındaki işbirliğini güçlendirecek, ve işgücünün etkin kullanımı olanaklarını araştıracaklardır. Taraflar, birbirlerinin ülkelerinde veya üçüncü ülkelerdeki müşterek ikili ve çok taraflı yatırım projelerini destekleyeceklerdir. Bu alanda, taraflar, azami fayda sağlayacak koşullar çerçevesinde maddî kaynak sağlama hususunda çaba göstereceklerdir.

Madde 9

Yüksek Âkit Taraflar, düzenli danışmalar, ekonomik, bilimsel ve teknik alanlarda bilgi ve tecrübe alışverişini teşvik etmenin yanı sıra, varolan potansiyelin mümkün olduğunca en etkin şekilde kullanımı bakımından her düzeyde temasların genişletilmesini destekleyeceklerdir.

Yüksek Âkit Taraflar, ortak finansal endüstri grupları, holding ve "leasing" şirketleri oluşturulmasına yönelik uygun tedbirler alınması gerektiğini kabul etmişlerdir. Endüstri, yatırım, bankacılık ve ticarî alanlarda ulusal sermayenin kullanımına ilişkin çağdaş yöntemlerin geliştirilmesini teşvik edecekler ve ortak yatırımlar için müsait koşulları oluşturacaklardır.

Yüksek Âkit Taraflar, ulusal mevzuatlarına uygun olarak, topraklarında, diğer tarafın özel ve tüzel kişilerine, girişimcilik ve diğer iktisadî faaliyetler için gerekli hukukî ekonomik ve maddî şartları sağlayacaklardır.

Madde 10

Bölgesel işbirliğinin güçlendirilmesinin bölge ülkelerinin refah ve güvenliğini sağladığına inanan Yüksek Âkit Taraflar, başta Orta Asya'da olmak üzere, bölgesel işbirliğinin genişletilmesini teşvik edeceklerdir.

Taraflar, bölgesel siyasî, ekonomik ve malî işbirliğinin oluşturulması ihtiyacı hususunda görüş birliğine varmışlardır. Taraflar, Türkçe Konuşan Ülkeler Devletleri Başkanları'nın toplantılarının önemini vurgulamaktadırlar.

Madde 11

Yüksek Âkit Taraflar, karşılıklılık esasına dayalı olarak birbirlerinin topraklarında diplomatik, konsolosluk, ticarî ve diğer resmî temsilciliklerin faaliyetlerinde azami kolaylıkları sağlayacaklardır.

Madde 12

Yüksek Âkit taraflar, iki ülkenin parlamentoları arasındaki temasların genişletilmesini teşvik edeceklerdir.

Madde 13

Bölgeler, şehirler ve yerel yönetimlerin temsilcileri arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin ikili ilişkilerin kapsam ve içeriğini genişleteceğine inanan Yüksek Âkit Taraflar, bu işbirliğinin geliştirilmesini teşvik edeceklerdir.

Madde 14

Yüksek Âkit Taraflar, ulaşım, iletişim, mal ve hizmetlerin transit geçişleri alanlarında ortak yarar sağlayacak koşullarda işbirliği yapacaklardır.

Yüksek Âkit Taraflar, ekonomik potansiyellerinin Trans-Asya demiryolu ve karayolunun kurulması ile transit ulaşım alanında işbirliğinin geliştirilmesi için kullanılması gereğini teyid etmektedirler.

Madde 15

Yüksek Âkit Taraflar, iki ülkenin kültür ve eğitim kurumları arasında işbirliği ve temaslar ile uzmanların değişimini teşvik edeceklerdir.

Yüksek Âkit Taraflar, koruyucu hekimlik, tıp bilimi ve uygulamasının geliştirilmesi ile madde teknik temelini güçlendirilmesi alanlarında işbirliği yapacaklardır.

Madde 16

Yüksek Âkit Taraflar, hedefi ve özü arasında ayırım gözetmeksizin tüm terörist eylemlerin karşısındaki ve terörizmin hiç bir gerekçeyle haklı gösterilemeyeceğine dair kararlı tutumlarını teyid etmektedirler.

Taraflar, uluslararası terörizm, organize suç, silâh, uyuşturucu, sanat ve kültür varlıkları ile diğer alanlardaki kaçakçılığa karşı mücadelede işbirliği yapacaklardır.

Madde 17

Taraflar işbu Antlaşmanın üçüncü ülkelerin menfaatlerine karşı olmadığını ve Yüksek Âkit Tarafların diğer devletlerle imzaladıkları ikili ve çok taraflı anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini haleldar etmeyeceğini beyan ederler.

Madde 18

Yüksek Âkit Taraflar arasındaki ilişkileri düzenleyen işbu Antlaşmanın yürürlüğe girmesini müteakip, 23 Aralık 1991 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması yürürlükten kalkacaktır.

Madde 19

İşbu Antlaşma onaya tabidir ve onay belgelerinin teati edildiği günde yürürlüğe girecektir.

İşbu Antlaşma süresiz olarak akdedilmiş olup; Yüksek Âkit Taraflardan birinin diğer tarafa Antlaşmayı feshetmek hususundaki niyetini 6 ay önceden yazılı olarak bildirmesine kadar yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da 25 Ekim 1997 tarihinde Türkçe ve Kırgızca, iki metin de aynı ölçüde geçerli olmak üzere, iki nüsha halinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Adına
Cumhurbaşkanı
Süleyman Demirel

Kırgız Cumhuriyeti Adına
Cumhurbaşkanı
Askar Akaev